

Beleidsplan OpenGeo

1 september 2018

2018 - 2019

1 Inleiding

Stichting OpenGeo is niet-commerciële instelling met een onbezoldigd bestuur dat initiatieven stimuleert en faciliteert met betrekking tot het publiek beschikbaar stellen van geografische databanken. Wij verwezenlijken dit doel door het (laten) verzamelen van geografische databanken, het (laten) actualiseren van de in bezit zijnde geografische databanken en het (doen) ter beschikking stellen van geografische databanken in het semipublieke domein.

2 Doel

2.1 Missie

OpenGeo streeft naar een gelijk speelveld voor vrij beschikbare geografische informatie. Eenieder moet toegang hebben tot dezelfde gegevens, zodat zonder drempels kan worden geïnnoveerd op diensten die feitelijke informatie hergebruiken. Dat doen we door laten zien hoe simpel innovatie kan zijn met open data, het actief gesloten data proberen te ontsluiten, en het actief aandacht te vragen voor open data bij onze partners.

2.2 Doelgroepen

In de afgelopen jaren zijn we actief geworden op veel verschillende terreinen. Wij richten ons daarbij voornamelijk op dienstverleners die deze gegevens inzetten voor de ontwikkeling van nieuwe innovatieve producten die een breed draagvlak kennen in de maatschappij. Daarbij maken we een bewuste keuze om niet actief in te zetten op marktactiviteiten richting consumenten, om zo onze afnemers zo min mogelijk in het vaarwater te zitten.

2.3 Uitgangspunten en kernbeginselen

1. Wij geloven in de kracht van het individu en innovatie door schaarste.
2. We voeren een transparant beleid dat te toetsen is aan onze statuten.
3. Geormerkte giften worden gebruikt waarvoor ze zijn ingezameld.
4. Constructieve dialoog waar het kan, activisme waar het moet.
5. Er wordt een duurzaam beleid gevoerd met kundige investeringen.
6. De stichting heeft geen winstoogmerk.

3 Werkzaamheden van de instellingen

3.1 Strategie en realisatie van het doel

Voor het beschikbaar maken van nieuwe geografische databanken maakt OpenGeo gebruik van haar eigen netwerk. Enerzijds wordt nieuwe informatie via lobby verzameld, waarbij het gewicht ligt op het verkleinen van de operationele impact. Anderzijds worden nieuwe processen aan de basis ontwikkeld, waarbij een voorbeeld van kleine verbetering zich eenvoudig laten extrapoleren bij een geborgde samenwerking tussen meerdere partijen. Door de ervaring met contributie- en distributie-omgevingen, kan OpenGeo zowel voor grote hoeveelheden ongestructureerde data, als vluchtige realtime datastromen pragmatische en duurzame oplossingen bieden, die voor midden tot lange termijn bruikbaar blijven.

3.2 Bestuurlijke ondersteuning

In 2017 is de stichting erin geslaagd haar bestuur uit te breiden met twee nieuwe bestuursleden. Tegelijkertijd hebben we in 2018 van een bestuurslid afscheid genomen wat tot een vijfköppig bestuur leidt. De wens in het vorige beleidsplan om een dagelijks bestuur en een algemeen bestuur formeel aan te stellen niet geïmplementeerd. In plaats daarvan zien we een verhoogde activiteit van de bestuursleden, waardoor de noodzaak om het bestuur te scheiden is komen te vervallen.

Er is ruimte in het bestuur voor een zesde lid zolang dit lid een aanvulling is op de expertise van de huidige bestuursleden. Er wordt niet actief gezocht.

4 Visie en strategie

We hebben besloten om onze strategie op te delen in vier pilaren. Elke pilaar staat voor een andere prioriteit die de stichting heeft; een ander domein waar wij impact in willen hebben. Wij willen geografische informatie vrij beschikbaar maken, en houden. In paragraaf 5 leest u per prioriteit wat voor projecten wij ontplooiën.

4.1 Mobiliteit & maatschappij

Nederland slibt dicht, duurzaamheid is een maatschappelijke prioriteit en de maatschappij wordt mobieler. Nieuwe vormen van vervoer worden ontdekt, verbeterd en gebruikt. Open data speelt daarin een belangrijk rol. OpenGeo zet zich in om mobiliteitsdata te ontsluiten zodat anderen maatschappelijke vraagstukken kunnen oplossen, zodat innovatie mogelijk is. Dat doen we data-neutraal: het publiceren van een databank is het doel op zich. Wij kiezen niet wat er met die data wordt gedaan.

Niet alleen marktpartijen hebben behoefte aan open data. Wij zien ook dat de Rijksoverheid, provincies en gemeenten snakken naar goede, bruikbare databanken om meerjarig mobiliteitsbeleid in te richten. Ook voor hen publiceren wij databanken. Het standaardiseren van data om de toegankelijkheid en bruikbaarheid te verhogen is essentieel: ook daar zetten wij ons voor in.

Projecten

- Nationale en Europese standaardisatie
- OpenOV
- NDOV
- Data voor onderzoek & beleid

4.2 Nieuwe bronnen van geodata

Adsbhub (vliegtuigen), AR-NU (NS treinen), Infolus Dynamische Vertrek en Aankomst Staten (NS stationstijden), KV78-turbo geplande en actuele vertrektijden in Bus, Tarm en Metro, KV15 (Berichten op de OV-displays), KV17 (Uitval en aanpassingen in OV-dienstregelingen), KV6 (Actuele voertuigposities en punctualiteit), NS-treinposities (Actuele treinposities NS), Record (Dienstregelingen per dag). Dit is een greep uit de data die wij verzamelen, en die dagelijks door honderden afnemers van OpenGeo wordt gebruikt.

Er is meer data beschikbaar. In 2017 hebben we een nationaal dekkend netwerk opgezet van scheepvaart- en vluchtbewegingen, en zijn we begonnen deze te ontsluiten. Er is nog veel meer data beschikbaar die wij kunnen ontsluiten: weggebruik, luchtfotografie, stationsinformatie, slagboomdata, geanonimiseerde reizigersdata, geanonimiseerde mobiliteitdata, data over deelfietsen en taxi's. In het komende jaar willen méér databronnen aanboren en deze data ontsluiten.

Projecten

- Dynamische geodata over zee-, weg- en luchtbewegingen
- Nationaal wegenbestand met Rijkswaterstaat
- Luchtfotografie met Aerovision
- Gedetailleerde informatie over stations
- NL Nationaal Access Point (NLNAP)
- Overwegdata (slagbomen) met ProRail
- Liften en Roltrappen met ProRail
- Geanonimiseerde reizigersdata met OV-aanbieders

4.3 Apps voor algemeen nut

In de ontwikkeling van mobiele applicaties of apps kan veel tijd gaan zitten. Het onderhouden van het product (de beheerfase) is niet voor iedere innovator weggelegd en staat dan ook vaak in de weg van een studie of betaald werk. Toch zijn wij in het verleden pareltjes tegen gekomen waar we nooit meer wat van hoorden. OpenGeo heeft meerdere apps die een algemeen nut dienen onder haar vleugels genomen. We actualiseren de repositories op Github actief en beantwoorden vragen over de toepassingen van deze applicaties. Wanneer er minstens twee alternatieven zijn voor de app, die worden gedragen door de markt, bouwt OpenGeo de ondersteuning af.

Projecten

- OpenEBS
- BAG42

4.4 Zoeken naar verbinding

We merken dat we veel van de projecten die we ondernemen niet alleen aankunnen. We zijn afhankelijk van anderen om data te ontsluiten, onze partners hebben expertises waar wij van kunnen leren en anderen streven hetzelfde doel na als ons. Wij zoeken verbinding met deze personen en organisaties om samen tot méér data te ontsluiten. Ook proberen we het OV-datalandschap begrijpelijk te maken. Dat proberen we via een constructieve dialoog waar het kan, maar we schrijven niet weg om af en toe een kritisch geluid van ons te laten horen.

We zoeken ook naar verbinding met beleidsmakers en politici. Hen kunnen we voorzien van informatie over het open data landschap, zodat zij beter beleid kunnen maken.

Projecten

- Enquête behoefteonderzoek onder afnemers
- Kennisplatform tussen OV-aanbieders: 'Wie doet wat'
- 'Wie heeft wat' online platform maken
- Archiveren van mobiliteit data met DANS-KNAW

5 Projecten 2018 – 2019

5.1 Mobiliteit & maatschappij

Nationale en Europese standaardisatie

Op Nederlands niveau zit OpenGeo aan tafel bij [BISON](#). Het platform BISON heeft als functie het opstellen, beheren, harmoniseren en bewaken van alle informatiestandaarden die de informatie-uitwisseling binnen het openbaar vervoer faciliteren. In BISON zijn zowel provincies, stadsregio's, rijksoverheden, infrabeheerders, vervoerders, marktpartijen als reizigers vertegenwoordigd. Op Europees niveau denken, schrijven en ontwikkelen wij mee met [NeTEx](#) en Distributed Journey Planning. Standaardisatie is belangrijk voor de ontwikkeling van nieuwe applicaties, het juist ontsluiten van nieuwe data en innovatie.

OpenOV

Het project [openOV](#) organiseert het beschikbaar stellen van reisinformatie en data rond infrastructuur in het openbaar vervoer. Brondata dat door overheden en vervoerders wordt gepubliceerd stelt u in staat om zelfstandig verder te bouwen. Vaak is domeinkennis de enige hobbel dat een succesvolle implementatie nog in de weg staat. openOV wordt gevormd door een groep zelfstandige ontwikkelaars, OV-liefhebbers en OV-professionals die geworteld zijn in de sector en standaardisatie overleg zoals BISON. OpenOV biedt een breed scala aan direct toepasbare voorbeelden, oplossingen, documentatie en afgeleide datastromen die afnemers zelfstandig kan gaan inzetten in uw eigen producten of publicaties.

NDOV Loket

Met het project [NDOV Loket](#) bieden we een gelijk speelveld voor de levering van geplande en actuele reisinformatie, tarieven, ov-zones en haltetoegankelijkheid. Reisinformatie is in Nederland beschikbaar als open data met CC0 vrijwaring en een optionele Service Level Agreement. Door overheden en vervoerders is afstand gedaan van auteursrecht en databankenrecht. Er is één ander NDOV Loket in Nederland: [REISinformatiegroep \(9292\)](#).

Data voor onderzoek en beleid

We merken dat mobiliteitsdata een belangrijke basis vormt voor het inrichten van meerjarig mobiliteitsbeleid. Het is voor beleidsmakers, politici en investeerders belangrijk om te weten hoe de reizigersstromen in het OV, over de weg en via alternatieve vervoersmiddelen lopen. Het ontsluiten van deze data aan deze partijen, kan grote maatschappelijke impact hebben. Dit is een doel dat wij samen met de [Open State Foundation](#) delen.

5.2 Nieuwe bronnen van geodata

Dynamische geodata over scheepvaart-, weg- en luchtvaartbewegingen

Als enige in Nederland verzamelen en ontsluiten wij dynamische geodata over [scheepvaart](#)- en [luchtvaartbewegingen](#). In de komende periode zal OpenGeo zich richten op het verzamelen en ontsluiten van floating car data. Scheepvaart-, weg- en luchtvaartbewegingen – vanzelfsprekend geanonimiseerd waar nodig – zijn cruciaal voor het maken van beleid en het maken van analyses. Samen met onze partners gaan we kijken hoe we dit het beste vorm kunnen geven.

Nationaal wegenbestand met Rijkswaterstaat

OpenGeo werkt op verschillende gebieden samen met Rijkswaterstaat. In het afgelopen jaar is er op basis van de samenwerking een publicatie geweest over de overlap en integratie van het Nationale Wegenbestand (NWB) met andere basisregistraties zoals BRT, BGT en OpenStreetMap. De lijnen zijn kort waardoor veel waardevolle kennis direct kan worden uitgewisseld.

Luchtfotografie met Aerovision

Luchtfotografie is een statutair doel, maar biedt vooral maatschappelijke waarde door de toepassingen in kaart-apps. Het maken van dit soort luchtfotografie is duur; wij zijn in het ontsluiten van deze data afhankelijk van gemeenten die de opdracht geven aan Aerovision voor het maken van de foto's. Ook het beheer en ontsluiting van de ruwe luchtfoto's (ca. 3TB per gemeente) voor direct hergebruik is duur. Wij onderzoeken momenteel manieren om deze informatie makkelijk te ontsluiten.

Gedetailleerde informatie over treinstations en haltes

Het is verplicht voor OV-aanbieders om gedetailleerde informatie over treinstations en haltes te publiceren. Dat gebeurt lang niet altijd. We zien hier kansen: door het publiceren van deze informatie kunnen mensen met beperkte mobiliteit een beter reisadvies krijgen over welke haltes wel en niet toegankelijk zijn voor hen, kan er een reisadvies worden gegeven met looproutes op stations en kan er zelfs worden aangegeven welke lift wel of niet functioneert. Voor de "gewone" reiziger geeft een goede stationstopologie meer detail en een betere schatting van loopafstanden en -tijden. OpenGeo zet druk op partijen om deze informatie te standaardiseren en te ontsluiten.

NLNAP

Vanuit de Europese Commissie is er voor iedere lidstaat een verplichting om infrastructuur gegevens te ontsluiten. Een deel van deze weginformatie is op dit moment belegd bij het NDW. OpenGeo maakt zich er hart voor dat het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat ook een Nationaal Access Point voor openbaar vervoer informatie wordt gelanceerd. Hierdoor kunnen aanbieders van diensten uit heel Europa diensten aanbieden in Nederland, in formaten die Europese zijn gestandaardiseerd. Daardoor kan een applicatie die werkt in Griekenland ook in Nederland worden gelanceerd. Tevens staat het toe om multimodale reisplanners te maken die werken in geheel Europa: omdat de dienstregelingen beschikbaar zijn.

Overwegdata (slagbomen) met ProRail

ProRail gaat de actuele gegevens van de spoorwegovergangen delen. OpenGeo zal deze data met haar afnemers gaan delen. Dit zal in 2018 of begin 2019 gebeuren. Met deze data kunnen routeplanners voor in de auto en op de fiets betere adviezen geven op routes waarbij de opentijden beperkt zijn. Ook kunnen ontruimingstijden van verkeerslichten beter worden afgestemd op de actuele situatie rond het spoor.

Liften en rolstrappen met ProRail

In het kan van toegankelijkheid verbetering zal ProRail een pilot beginnen waar de actuele status van liften en rolstrappen beschikbaar worden gemaakt voor reisinformatie toepassingen. Hiermee verbetert de informatie over toegankelijkheid rond stations.

Geanonimiseerde reizigersdata met OV-aanbieders

OpenGeo heeft aan Trans Link Systems (TLS) gevraagd om inzage in alle geanonimiseerde reizigersdata. Dit verzoek is afgewezen vanwege het gebrek aan doelbinding en privacy-gerelateerde zorgen. Informatie over drukte op stations en in voertuigen is een wens die voor komt uit "Reisadvies op maat, voor mensen met een beperking". OpenGeo zet zich in om deze data op een alternatieve manier alsnog te kunnen ontsluiten, in een vorm waarbij hergebruik volledig is toegestaan.

Wij zien deze data tevens als de basis voor mobiliteitsanalyses binnen het openbaar vervoer. Onderzoek en beleid zullen floreren met deze data. Ook voor de markt – met name voor Mobility as a Service – is deze data essentieel. De toepassingen zijn breed: van het slimmer kunnen inzetten van deelfietsen tot het maken van gepersonaliseerd reisadvies met een zitplaatsgarantie.

5.3 Apps voor algemeen nut

OpenEBS

OpenEBS heeft aan de wieg gestaan voor een white label applicatie die iedere vervoerder kan gebruiken om koppelvlak 15 (berichten op de halte) en koppelvlak 17 (rituitval) operationeel te gebruiken. Het platform wordt door CROW-NDOV gehost en als gratis dienst beschikbaar gesteld aan openbaar vervoer bedrijven. OpenGeo onderhoudt en ontwikkelt aan nieuwe functionaliteiten. De maatschappelijke waarde van de applicatie is hoog, OpenEBS verdiende ook in en 2017 en 2018 zijn sporen verdiend met tijdige informatie bij grootschalige verstoringen zoals de nationale openbaar vervoer stakingen

BAG42

In 2018 zal BAG42 worden uitgebreid om als locatie dienst te fungeren welke gebruikt kan worden binnen "Experiment Amsterdam" een prototype reisinformatie applicatie welke als doel heeft om minder validen extra informatie te tonen en betere reisadviezen te geven met als doel een modal shift te laten ontstaan tussen lokaal doelgroepenvervoer en Valys naar het normale Openbaar Vervoer.

5.4 Zoeken naar verbinding

Enquête behoefteonderzoek

In september 2018 zijn wij gestart met een behoefteonderzoek onder onze afnemers. Wij proberen op deze manier te ontdekken welke data zij missen, op welke manier de ontsluiting van de data waarde levert en hoe wij onze dienstverlening kunnen verbeteren.

Wie doet wat

In een gesprek met een OV-aanbieder kwam naar voren dat het onduidelijk is wie in de OV wereld wat exact doet. Dat heeft ons ertoe geleid om te kijken of wij een 'Wie doet wat' sessie met OV-aanbieders kunnen faciliteren. Op die manier kunnen zij inzicht krijgen in de datastromen in de OV-wereld, met elkaar kennismaken en een start geven aan mogelijke optimalisatieprocessen.

'Wie heeft wat' online platform maken

Voor onbekenden in het OV-landschap kan het onduidelijk zijn welke partij welke data heeft. OpenGeo probeert dit zelf op haar website al duidelijk te maken; doch ook hier is een verbeteringslag te maken. We willen dit online doen: op die manier is de informatie toegankelijk voor iedereen.

Archiveren van geodata met DANS-KNAW

Ook OpenGeo zal niet voor altijd bestaan. Om onze data tóch tot in de eeuwigheid beschikbaar te houden, zijn we samen met DANS-KNAW aan het onderzoeken hoe wij het beste onze data bij hun kunnen archiveren.

6 Organisatiestructuur

Op het moment van schrijven bestaat het bestuur van onze stichting uit vijf personen. Statutair is vastgelegd dat het bestuur onbezoldigd is.

6.1 Bestuurlijk niveau

- Stefan de Konink (voorzitter, interim penningmeester) focust zich op techniek en de waarborging van kennis binnen OpenGeo.
- Rien van der Knaap (secretaris) is verantwoordelijk voor de continuïteit van de stichting en de outreach naar afnemers.
- Paul Suijkerbuijk (bestuurslid) is verantwoordelijk voor het promoten van open data bij (semi-)publieke organisaties.
- Jonathan Seib (bestuurslid) is verantwoordelijk voor de outreach naar politieke en bestuurlijke stakeholders.
- Robby Aerts (bestuurslid).
- Hugo Meiland (bestuurslid).

6.2 Operationeel niveau

- Stefan de Konink is verantwoordelijk voor projectmanagement.
- Thomas Koch ondersteunt het NDOV Loket.
- Joel Haasnoot ontwikkelt aan OpenEBS

9 Contactinformatie

Stichting OpenGeo
Oude Trambaan 7
2265CA Leidschendam
secretaris apenstaartje opengeo punt nl

RSIN: 820242901
BTW: NL820242901B01
KVK: [20147376](https://www.kvk.nl/20147376)
IBAN: NL76BUNQ**2025474709**